

Infocenter

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	ПГ-028-00-131
Дата	17. 1. 2020г.

10. 24 АБ

From: David Aleksandrov <david.aleksandrov@gmail.com>
Sent: 17 декември 2020 г. 9:50
To: infocenter@parliament.bg; KTSDP@parliament.bg; M.Petrova@parliament.bg; kpv1@parliament.bg; kvdms@parliament.bg; tsveta.karayancheva@parliament.bg; presscenter@nfsb.bg; vmro@vmro.bg; bsp@bsp.bg; volen@ataka.bg; David Aleksandrov; Vladimir Sheytanov
Subject: Становище Сдружение РОД - НПК Правна комисия
Attachments: ДОПЪЛНИТЕЛНО СТАНОВИЩЕ ПО ЗИД НПК, сигнатура 002-01-64.docx

Здравейте,

изпращаме Становище от Сдружение РОД Интернешънъл по ЗИД НПК. Моля за отговор с вх. Номер.

--

Давид Александров
председател
Сдружение РОД ИНТЕРНЕСЪНЪЛ
website: www.rod-bg.com
tel: 0882 72 02 77

ДО
Председателя, зам. председателите и
членовете на Комисия
по правни въпроси на Народното
събрание

Председателя, зам. председателите и
членовете на Комисията по труда,
социалната и демографска политика

Председателя, зам. председателите и
членовете на Комисията по въпросите на
децата, младежта и спорта

копие: Цвета Караянчева
Председател на Народното събрание
и зам. председателите на НС
Депутатите от Парламентарната група на
ВМРО
Депутатите от парламентарната група на
БСП
Депутатите от АТАКА
ДО
Всички останали народни представители

ДОПЪЛНИТЕЛНО СТАНОВИЩЕ
на
Сдружение „РОД ИНТЕРНЕТЪНЪЛ“

**ОТНОСНО: Проект за изменение и допълнение на Наказателно-
Процесуалния Кодекс внесен от Министерски съвет на
10/11/2020 г., сигнатура 002-01-64**

Уважаема г-жа Александрова,

Уважаеми Народни Представители,

Предоставяме Ви допълнително становище на сдружение „РОД Интернетънъл“.

ДОПЪЛНИТЕЛНО СТАНОВИЩЕ ПО ЗИД НПК, сигнатура 002-01-64

Относно:

Транспонирането на Директива (ЕС) 2016/800 на ЕП се извършва след изтичане на крайния срок, определен от ЕС.

Сдружение РОД ИНТЕРНЕТЪНЪЛ е едно от водещите родителски неправителствени организации, чиято цел е защита на семейството и традиционните семейни ценности. От повече от две години Сдружението се занимава с една задача, която от столетия не предизвиква никакви спорове във всяко развито общество - защита правата на децата в рамките на техните семейства, на родители по рождение. Това право е залегнало в конституционните основи на Република България, в Семейния кодекс, ЗЛС, Международната конвенция за правата на детето, Договора за ЕС, десетки Директиви на ЕС, в т.ч. Директива (ЕС) 2016/800. Една пренебрежимо малка част от международните организации, каквито за съжаление има, се придържат към максимата, че правата на родителите по рождение по дефиниция противоречат на правата на децата и трябва да бъдат ограничаване в полза на чужди физически и юридически лица, държавни институции, които априори са по-добър гарант за правата на чуждите деца. Подобна теза от 20-на години завоюва терен и в българските институции, но не се споделя от огромната част от пълнолетните българи. Негови защитници са или млади хора без своя собствен опит в създаване и отглеждане на деца, експерти с много, много скромни юридически, опит или финансирани от вън НПО, които са навлезли сериозно в бизнеса с извеждане на деца от семейството на родителите по рождение. Този ЗИД НПК не прави изключение.

ЗИД НПК потвърждава отдавна известна истина, че нивото на международно правна компетентност на Кабинета е обидно ниско, което причинява тежки вреди на населението. Тежестта на тези времи ще се изпитва от всички българи, дори и от тези които в качеството си на експерти, подготвят толкова некачествени проекти.

България бе задължена да транспонира Директива (ЕС) 2016/800 още преди половин година.

Въпреки закъснението, представеният проект за ЗИД НПК не отговаря на изискванията за правилно и качествено транспониране на основното съдържание на Директивата. Под девиза по-добра защита правата на децата в наказателното производство, са предложени разпоредби, които ако бъдат възприети реално, ще ограничат сериозно правата на децата в следващите години. Липсва достатъчно задълбочен анализ на въздействието на ЗИД НПК върху обществените отношения. Няма представена никаква статистика от съдилищата, прокуратурата и разследващите органи, за броя на непълнолетните, извършители или жертви на престъпления и но и вида и причините за детската криминогенност. Проектът очевидно е писан на коляно. Неговите разпоредби влизат в противоречие не просто с отделни норми, а с основната идея, заложената в Директивата. Закъснението, очевидно не е използвано пълноценно.

1. Не е гарантирано правото на непълнолетните родители по рождение, попечители и настойници, да бъдат уведомени във възможно най-кратки срокове за информацията, която детето има право да получи съгл. чл.4 от Директивата (чл.385а и чл.385б ЗИД НПК).

Допуснати са три много широко дефинирани дерогации от това правило; Разследващият орган получава твърде широка дискреция да преценява кога да не предоставя тази информация на родителите на детето. ЗИД НПК и Директива (ЕС) 2016/800 на ЕП дават малки, но много важни различия относно критериите за прилагане на това право ЗИД. И двата документа посочват като първи критерий „най-добрия интерес на детето“. Но този критерий за дерогация не е институт на наказателното право и негово наказателно-правно значение не е дефинирано в българското наказателно право. Вторият критерий е свързан с това, информирането на родителите да не създава процесуални проблеми пред наказателното производство. Но ако ЗИД НПК говори за „ЗАТРУДНЯВАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО“, то Директивата говори за „СЪЩЕСТВЕНО ВЪЗПРЕПЯТСТВАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРАИЗВОДСТВО“. И трето – ЗИД НПК предвижда родителят да не бъде увемодяван, когато не може да бъде намерен или неговата самоличност е неизвестна. Подобно условие не се допуска от Директивата и честно казано звучи несериозно за възможностите на разследващия орган и съдебната система на всяка страна.

2. Не е гарантирано правото на децата да бъдат придружавани от техните родители на различните фази на наказателното производство (чл.385 в ЗИД НПК), в. т.ч. при разпит като свидетел (чл.139а, ал.2 ЗИД НПК). ЗИД НПК е формулирал това право като правна възможност, поставена под условие „когато това е необходимо“, като е допуснал твърде свободно тълкуване на хипотезите, при които участието на родители може да бъде заменено с участие на трето лице или на държавен служител.
3. Не е гарантирано правото на адвокатска защита на непълнолетните в пълния му обем на всеки етап на наказателното производство. ЗИД НПК допуска три сериозни дерогации, които превръщат това право в пожелателна хипотеза. Директивата предвижда много конкретни модалности на прилагане на правото на адвокатска защита на непълнолетните от момента на обявяването им за заподозрени или обвиняеми. Тези модалности са игнорирани и са заместени с едно формално трафаретно постулиране на правото на защита. Така правото на защита може лесно да бъде изпразнено от съдържание. Правото на адвокатска защита на непълнолетен не може да бъде поставяно под никакво условие, защото това е неотменимо право на децата и дори неясното понятие „най-добрия интерес на детето“ не може да оправдае неговото ограничаване, под какъвто и да било претекст. В директивата параграфи от 25 до 33 от Преомбюла и чл.6 са изцяло посветени на адвокатската защита на деца и ние настояваме тези разпоредби да бъдат изцяло транспонирани в ЗИД НПК.
4. Направено е непредвидено в Директивата предложение за формиране на специални разследващи органи и прокурори в областта на правата на детето (чл. 385 ЗИД НПК). Това е предложение на съществена реформа в Прокуратурата, което не е наложено от никакви особени промени в криминогенната обстановка свързани с престъпления на непълнолетни. **ТОВА Е ПРОИЗВОЛНО, САМОЦЕЛНО, ЛИШЕНО ОТ ПРАВНА ОБОСНОВКА ПРЕДЛОЖЕНИЕ** и като такова следва да отпадне.

Това са някои от най-основните възражения на РОД ИНТЕРНЕТЪНЪЛ срещу представения от Правителството ЗИД НПК. Между първо и второ четене, тези възражения ще бъдат конкретизирани в съответни текстове.

На фона на дълбоката социално-икономическа криза, в резултат на Пандемията Ковид -19, внасянето на подобни законопроекти когато всички родители са ангажирани с грижата за оцеляването на своите деца и семейства, държавата не може да си позволява да узурпира техните конституционни права, а да им помага да опазят генофонда на нацията. Деца в

приемна грижа не могат да се справят с трудностите на ситуацията относно отглеждането, възпитанието, образованието на децата. И повече от всеки друг път, държавата е длъжник на децата е техните родители.

При това сложно време за родителите на непълнолетните деца, МС трябва изцяло да поеме своята отговорност и да преработи своя ЗИД НПК, без да чака отделни политически партии, физически и юридически лица да го заместват в подготовка на качествени законопроекта.

Владимир Шейтанов
Съпредседател на УС на РОД ИНТЕРНЕТЪНЪЛ.